

Književna poročila.

Dr. Eisner Bertold: Mednarodno, medpokrajinsko (inter-lokalno) i medjuversko bračno pravo Kraljevine Jugoslavije. Zagreb 1935. Tisk „Tipografije“ Zagreb. Založnik? Cena?

Prejšnji dolgoletni senatni predsednik vrhovnega sodišča v Sarajevu, nato dalje časa vodja zakonodajnega oddelka v ministrstvu pravde v Beogradu in sedanji vseučiliški profesor na pravni fakulteti v Zagrebu je obogatil spomladi preteklega leta naše pravno slovstvo o bračnem pravu z važno knjigo pod zgoraj navedenim naslovom. Ne samo temeljitost teoretičnega znanja pisčevega, ampak tudi njegove praktične skušnje v Sarajevu in Beogradu so zagotavljale vsakemu poznavalcu naših zamotanih prilik vprav glede bračnega prava odlično vsebino njegove knjige. Z njo smo dobili, to lahko kar uvodoma ugotovimo, nazoren pregled našega pravnega stanja in zanesljive smernice za reševanje bračnih sporov meddržavne ali medpokrajinske narave. Izvajanja pisčeva so jasna in jim na splošno ni pri-govarjati.

V pogovoru naglaša E. upravičeno, da v Jugoslaviji sploh nimamo bogate literature o meddržavnem privatnem pravu, in da so še bolj redkoštevilna dela, ki bi se posebno bavila s problemi meddržavnega in medpokrajinskega bračnega prava. Samo prof. Lapajne da je v svoji knjigi Mednarodno in medpokrajinsko zasebno pravo, 1929, posvetil tej materiji, ozirajoč se na vsa naša pravna področja, v celem 45 strani in da sta poleg njega profesorja Živ. Perić in M. Bartoš napisala nekaj razprav iz tega področja, toda omejujvi se na konkretne probleme in motreč jih samo s stališča srbijanskega gradjanskega prava. Ker ni potrebne teoretske podlage, koleba judikatura na tem polju, to pa je spričo novega verskega in avtonomno-cerkvenega zakonodavstva na bračnopravnem polju spravilo celo vrsto novih vprašanj na dan, ki povečavajo pravno nesigurnost in nujno zahtevajo razčiščenja.

Te okolnosti so dale piscu povod, da s svojim delom prispeva k razjasnenju zamotanih problemov, ki se nam na tem polju iz dneva v dan odkrivajo. Ker število objavljenih odločb naših vrhovnih sodišč, ki spadajo v to materijo, ni veliko, si je E. priskrbel zasebno od znanih mu članov Stola sedmōrice v Zagrebu, kasacijskega sodišča v Beogradu, apelacijskega in kasacijskega sodišča oddel. B v Novem Sadu in vrhovnega sodišča v Sarajevu veliko število neobjavljenih sodnih odločb. Končno naglaša pisec, da se je od inozemske literature in judikature največ posluževal avstrijske z ozirom na dejstvo, ker avstrijski o. d. z. velja ali se uporablja vsaj subsidiarno na večjem delu naše države, nato čehoslovaške judikature, da pa tudi literature zakonodavstva in judikature ostalih držav ni zanemarjal, kolikor mu je pač bila pri nas dosegljiva.

Celotna snov je razdeljena v tri dele: prvi obravnava današnje stanje bračnog prava i nadležnost u bračnim stvarima u našoj državi na 40 straneh. Posebno zanimiva so pisčeva izvajanja o „značaju novih zakona o vjeroispovestima i novih crkvenih ustava glede nadležnosti duhovnih sudova“ (str. 32—36) ter o „važanju presuda (odluka) duhovnih sudova pro foro externo (za državno područje)“ (str. 26—40).

Drugi del, ki prikazuje meddržavno bračno pravo, je po obsegu največji (str. 40—149). Njemu je posvetil pisec izredno skrbnost in pažnjo, ki sta mu omogočila na prepričevalen način od-

kriti in ugotoviti načela, ki naj se uporabljajo na tem pravnem polju, tudi za ona področja Jugoslavije, kjer jih iščemo v njihovih veljavnih pravnih sistemih zaman. E. ugotavlja najprej, da imamo v Jugoslaviji, ki še ni, kakor n. pr. Poljska, poskrbela za enotno ureditev meddržavnega privatnega prava, toliko meddržavnih prav, kolikor imamo različnih pravnih področij. Osebna sposobnost naj se presoja po načelu državljanstva, v medpokrajinskem prometu pa po občinski pristojnosti, ki odločaj pri ugotovitvi legis provincialis. Odškodnina za neizpolnitev zaroke se more priznati samo v izmeri, kakor jo predvideva lex fori, ker gre tu za „ordre public“.

V podrobnosti njegovih zanimivih izvajanj o materialnih predpostavkah za sklepanje braka naših državljanov z inozemci v tuzemstvu ali inozemstvu z ozirom na različna pravna področja, o formalnih predpostavkah za sklepanje braka, o pravnih učinkih sklenjenega braka, o razvezi braka in ločitvi od mize in postelje, v vse to glede na naše različne pravne sisteme, končno o priznavanju tujih odločb o razvezi braka, ločitvi od mize in postelje ter o ničnosti braka se ne spuščamo, smatramo pa, da zaslužijo, da nanje posebno opozorimo naše pravnike, ki jim bo E.-jevo odlično delo v najtežavnejših vprašanjih lahko za-nesljiv kažipot.

Tretji del govori o medpokrajinskem (interlokalnem) bračnem pravu. Potrjujemo piscu, da naj se prizna analogno § 147 vojvodinskega ženitbenega zakona občinska pristojnost kot odločilna za določitev personalnega statuta posameznikov za ves državni teritorij. Brez dvoma je pravilno tudi njegovo stališče, da je treba pri predpostavkah za sklepanje braka razlikovati na eni strani bračno zrelost in poslovno sposobnost, na drugi strani pa bračne zapreke, enako kakor v meddržavnem bračnem pravu, ter da je glede prvih enako kakor tam merodajna za vsakega nupturienta njegova lex provincialis, dočim mora neobstoj bračnih zaprek biti izkazan po pokrajinskem pravu obeh strank. Kot praktično važne naj navedemo še naslednje piščeve ugotovitve: a) Braki, veljavno sklenjeni na enem pravnem področju, morajo biti za veljavne priznani tudi na vseh ostalih področjih ne glede na to, ali so tudi po zakonih drugih pravnih področij veljavni ali ne. b) Po vojvodinskem ženitbenem zakonu velja to načelo samo za Nevojvodince in osebe ženskega spola, ki so pripadnice Vojvodine, dočim je za Vojvodince moškega spola edino merodajno vojvodinsko bračno pravo. c) Dopustnost razveze braka in ločitve od mize in postelje je presojati po lex provincialis, pod katero soproga po svoji občinski pristojnosti (ki je po naših zakonih vedno za oba ista) spadata, ter po pravu področja, v katerem se o stvari razpravlja. Lex provincialis se določa po občinski pristojnosti soprogov za časa vložitve tožbe za razvezo braka ali ločitve od mize in postelje. Po teh načelih ne bi uspeli katoliški soprogi iz Slovenije z zahtevo po razvezi braka pred vojvodinskim sodiščem, dasi bi bila razveza po vojvodinskem pravu mogoča in katoliški soprogi iz Vojvodine ne bi dosegli razveze braka pred sodiščem v Sloveniji, dasi jo njih pokrajinsko pravo dopušča. d) Civilno sodišče, pred katerim teče pravda o razvezi ali ločitvi braka, bo moralo presojati dopustnost zahtevka po verskem pravu soprogov, ako bi bila po njihovem pokrajinskem pravu pristojna verska sodišča. f) Odločbe državnih civilnih sodišč se morajo na vsem državnem ozemlju za veljavne in izvršilne priznati, tudi če so v konkretnem primeru prekoračila meje svoje pristojnosti (§ 105 odst. 5 zak. o ured. sodišč). g) Glede odločb duhovnih sodišč velja isto načelo samo toliko, kolikor so bile izdane v mejah, v katerih je po državnih zakonih sodstvo v bračnih stvareh duhovnim

sodiščem poverjeno. Odločbe duhovnih sodišč, ki so izrečene izven tega okvirja, se morajo smatrati za državno področje za neobstoječe. h) Zakon o srbski pravoslavni cerkvi v § 6 ni razširil pristojnosti pravoslavnih cerkvenih sodišč na področja, na katerih ta sodišča že poprej niso imela od države delegiranega sodstva v bračnih stvareh (Glej Slov. Pravnik 1934 str. 11 ss.).

Po naslovu knjige bi pričakovali še poseben oddelek o medverskem bračnem pravu. Toda takega oddelka ni. Samo v dodatku III (str. 181—183) so natisnjeni sem spadajoči predpisi iz osnutka zakona o medverskih odnošajih, ki je bil začetkom 1931. l. od posebne komisije sestavljen in ministru pravde v zakonitev predložen. Pravno-političnemu pomenu teh predvidenih norm, ki na žalost še do danes niso vzakonjene, ne posveča pisec niti vrstice, očitno radi tega, ker se bavi samo z veljavnimi zakonskimi pravili.*

V prvem dodatku podaja pisec seznam zakonov, uredb, cerkvenih ustav itd., veljavnih na poedinih pravnih področjih, na katere se v knjigi sklicuje, v drugem dodatku pa seznam odločb različnih domačih sodnih instanc, ki so mu bile na razpolago. Na koncu natisnjeno stvarno kazalo bo znatno olajšalo praktično uporabljanje zaslužnega dela.

Temu kratkemu prikazu vsebine odlične knjige naj sledi nekaj stvarnih opazk, ki jim pa nikakor ni namen, zmanjšati vrednost nesporno dragocenih rezultatov piščeve studije.

1. E. meni, da je veljavnost šeriatskega prava na osnovi §§ 1. in 26. odst. 2 zak. o islamski verski zajednici iz l. 1930, §§ 1 in 2 zak. o šeriatskih sodiščih in šeriatskih sodnikih iz l. 1929 ter čl. 100 zadnji stavek ustave iz l. 1931 proširjena na ves državni teritorij in da je vsled tega avstrijski zakon od 15. julija 1912 d. z. štev. 159 o priznanju islamske veroizpovedi na področju Slovenije, Istre in Dalmacije izgubil svojo veljavo. Mi o pravilnosti tega mnenja dvomimo, ker a) o proširjenju šeriatskega prava v navedenih zakonskih določbah nikjer ni izrečno govora; b) bi morali biti spremenjeni s proširitvijo tudi iz javnih ozirov postavljeni predpisi o strogi monogamnosti braka; c) prestop iz ene vere v drugo ne more imeti drugih pravnih učinkov kakor onih, ki jih določajo zakoni o medverskih odnošajih, ki so v prečanskih krajih še iz dobe pred prevratom v veljavi. Mnenje piščevo bi se dalo braniti samo glede onih članov islamske verske zajednice, ki niso muslimani šele od danes ampak že od rojstva in katerih roditelji so istotako živeli že po šeriatskem pravu, pa tudi glede teh šele od septembra 1935 dalje, ko je bila z ministrsko uredbo z dne 20./8. br. 84942, Sl. N. 27/8. 1935 br. 198/XLVI/473 proširjena pristojnost sreskega šeriatskega sodišča v Zagrebu na območje apelacijskih sodišč v Zagrebu in Ljubljani in pristojnost sreskega šeriatskega sodišča v Trebinju na vsa sreska sodišča v območju apelacijskega sodišča v Splitu. Nemogoče se nam zdi, da bi z enostavnim prestopom v islam smel imeti vsak jugoslovanski državljan zakonito več žen in jih tudi poljubno odpustiti, nemogoče je tudi, da bi n. pr. odpuščena kristjanska žena pomuslimanjenega moža ali njegovi otroci izgubili svoje pravice proti prestopivšemu možu ali očetu, ki so jih imeli nasproti njemu po civilnem pravu. Preden je menjal vero, nemogoče je, da bi jih redno sodišče z zahtevo alimentacije ali nujnega deleža napotilo na šeriatsko sodišče itd. Brez dvoma ima tudi zadnji stavek čl. 100 ustave v vidu

* Vsebinsko teh predpisov navajam tudi jaz v svoji razpravi: „Ob reformi in izenačenju bračnega prava“, priobčeni v Spomenici prof. Mavroviču, katere drugi zvezek pa še doslej ni izšel, dasi sem posebne odtise razprave prejel že pred dvema letoma.

samo muslimane, ki so v islamu rojeni in so od mladih nog živeli po šeriatskih pravnih načelih. Ako vse to poudarimo, smemo nujno zaključiti vsaj to, da bodo morale pravne posledice prestopa v islam po državni zakonodaji biti podrobneje urejene prej ali slej in da zahteva trditve, da velja za vse muslimane na vsem državnem ozemlju v rodbinskih in dednih stvareh šeriatsko pravo, v tej splošnosti znatno omejitev.

2. Za prejšnjo Bosno, Hercegovino in Črnogoro, kjer civilna sodišča sploh nimajo nikake pristojnosti v bračnih stvareh, in kjer se često dogaja, da nekatoliška verska sodišča razvežejo katoliško sklenjen brak po prestopu enega soproga v pravoslavje, protestantizem ali starokatolicizem, katerih sodb katoliška cerkev seveda ne more priznati, zatrjuje E. pro foro civili mnenje, da more v primerih menjave vere za trajanja braka, enako pač tudi pri mešanih brakih vsak bračni drug spraviti spor pred duhovno sodišče svoje vere, kateremu se pri reševanju stvari ni treba ozirati na pravo cerkve, po katerem je brak sklenjen, ne na pravo cerkve, kateri drugi soprogo pripada. Ker ravna vsako duhovno sodišče v mejah svoje pristojnosti, velja po E.-ju glede vsakega soproga odločba duhovnega sodišča njegove vere, to se pravi, da bi bil isti brak veljaven in hkrati neveljaven, razvezan in hkrati nerazvezan, da so otroci iz njega zakonski in hkrati nezakonski, da je vsaka verska zajednica po svojih sodiščih instanca nad drugimi verskimi sodišči itd. Naše mnenje je, da je veljavnost sklenjenega braka in možnost razveze presojati po pravu, po katerem je bil sklenjen, ker je s sklenitvijo dobil učinke tudi že in foro civili in da morajo ostati temu pravu nasprotujoče odločbe drugih verskih sodišč za državno področje neupoštevane.

3. Neveljavnost braka zaradi nedostatka predpisane oblike ugotavljajo katoliška verska oblastva po administrativni ne sodni poti. Zato se o neveljavnosti mešanega braka, ki ga sklene katolik n. pr. v pravoslavni cerkvi, ne izdajajo posebne odločbe.

Knjiga, ki je drugače lepo opremljena, žal ni brez številnih tiskovnih napak; na koncu drugega odstavka od spodaj na str. 35 je n. pr. taka zmes, da je ves odstavek nerazumljiv. Citatelja moti tudi prepogosto ponavljanje fraze „što se tiče“. Vse to pa ne more manjšati zaslug, ki si jih je pisec stekel s svojim delom na eni naših najtežavnejših pravnih panog, zato knjigo najtopleje priporočamo.

Dr. Rado Kušej.

Tauber L., Udžbenik trgovačkog prava. Geca Kon d. d. Beograd 1935, XI., 204 str., cena 70 Din.

Knjiga uglednega pravnega in narodnogospodarskega pisca je odobrena kot učbenik za trgovske akademije, v resnici pa daje, res da samo za srbijansko pravno področje, znatno več, za druga pravna področja, kolikor naše pravo še ni enotno, pač premalo. Pisec si je tega seveda popolnoma svest, češ vzporedna obdelava trgovinskega prava vseh naših pravnih področij za trgovinske akademije ne bi bila umestna. Pritrditi mu treba, ako bi hotel trgovinsko pravo vseh pravnih področij obdelati enako izčrpno, kakor je tu obdelano srbijansko trgovinsko pravo; vprašanje pa je, kaj bodi namen trgovinskih akademij in njihovega učnega načrta: ali je boljše, da svojim gojencem dajo čim popolnejšo sliko enega pravnega sistema, ali da jim — zaenkrat, pri nas — dajo pregled vsega našega trg. prava v oblih obrisih. Meni bi se v naših prilikah drugo skoraj zdelo boljše, sicer pa je tudi pisec včasih pogledal preko „mej“, samo da bi bilo zlasti glede trg. stvarnega in obligacijskega prava koristno, ko bi bil še večkrat in še globlje (res da srb. trg. zak. za ta del vsebuje malo, toda trg. promet

ni omejen na poedino pravno področje). O sistemu ni da bi govoril, pisec ima brez dvoma svoje skušnje na trg. akademijah, najbrže so mu roke kolikor toliko bile vezane tudi z učnim načrtom. S temi omejitvami zasluži knjiga priznanje, tudi dijakom pravnikom na srbijanskem pravnem področju bo dobro služila in mimo nje ne bodo mogli niti pravniki praktiki drugih pravnih področij, kadar se jim bo treba poučiti o pravnem stanju na področju srb. trg. zakonika. Naravnost prednost knjige pa je, da so v nji obdelani tudi naši novi enotni zakoni in uredbe, kolikor posegajo v področje trg. prava (obrti zakon, Grpp., zakon o zaščiti industrijske svojine, zak. o javnih skladiščih, zak. o pobijanju ilojalne tekme, kartelna uredba (prva), uredba o železn. prometu itd.).

M. Škerlj.

Koštica V. Jovan: Iz osiguranja. Praksa nemačkih sudova. Beograd. Samozaložba. 1935. Str. 317. Cena 100.

Lanski pravniški kongres je obravnaval tudi vprašanje o vzakonnitvi primernege zavarovalnega zakona za celo državo. Prav ob istem času, nekaj dni pred kongresom, je izšla naznanjena knjiga, ki opozarja bolj kot vse drugo na važnost takega zakona. Prireditelj je izdal namreč v tej knjigi 120 odločb nemških sodišč o uporabi nemškega zavarovalnega zakona in to deloma v doslovnem prevodu, deloma v izvlečku. V predgovoru pravi, da je čutil kot sodnik trgovskega sodišča živo potrebo nekega kažipota po zavarovalnem pravu, pa se ni mogel poslužiti niti z literaturo, kajti take da Jugoslovani še nimamo, niti s prakso domačih sodišč, zato da se je zatekel k odločbam nemških sodišč, ki sodijo na podlagi modernega zakona iz l. 1908.

Zakaj si je sicer izbral nemške odločbe in ne avstrijskih, kar bi bilo vsekakor primernejše, saj je avstrijski zakon v veljavi na enem delu naše države, tega prireditelj ne pove. Prav tako ne, da je na tem delu več zavarovalnic, ki delujejo na ostalem jugoslovanskem ozemlju in da imajo te druge zavarovalnice v državi več ali manj enake obče zavarovalne pogoje, kar bi opravičevalo še bolj uporabo avstrijske prakse. Morda mu niso bile avstrijske odločbe pri roki, res je tudi, da je število odločb iz zavarovalnega prava, ki jih je izrekel Stol sedmorce odd. B, naravnost malenkostno. Pomemben nedostatek iz takega ravnanja ni nastal, ker temelji avstrijski zakon sam na nemškem in ker je prireditelj izbral res značilne odločbe, ki jih moremo opravičiti tudi po našem zakonu.

Odločbe obravnavajo naslednja zavarovanja: požar, življenje, avto-kasko, zakonito odgovornost, tatvino, nesrečne primere, točo in obče predpise. Pridejan je izvleček iz nemškega zavarovalnega zakona v prevodu. Odločbe so precej skrbno izbrane, ker rešavajo res le temeljna vprašanja. Le glede odločbe na strani 229 bi pripomnil, da rešuje zgolj dokazno vprašanje in sicer s pomočjo svobodne ocene dokazov, dalje da odločba na str. 291 nasproti predpisom našega civilnega postopnika glede pristojnosti in reševanja preducialnih vprašanj ne prinaša nič novega, k odločbi na str. 38 pa, da bi tako sodbo izrekel sodnik že na podlagi predpisov državlanskega zakonika o odgovornosti za povzročeno škodo. Sicer pa smemo upati, da bo prinesla zbirka odločb vsaj nekaj jasnosti o temeljnih vprašanjih zavarovalnega prava tamkaj, kjer sodišča takih poslov doslej še niso imela, in je zato knjigo pozdraviti. Še prav posebno pohvalno je omeniti prireditelja samega, ki se je izkazal skozi in skozi kot najbolj vesten sodnik in si dal toliko truda s tujim pravom, da je mogel reševati z njegovo pomočjo domače pravde.

Dr. R. Sajovic.

Dr. Vragović A. i Milanović Lj.: Rješenja Stola sedmorice i Stola sedmorice odjelj. B u građansko-pravnim stvarima. Sveska I. (Rješenja br. 1 — 312). Zagreb. Jugoslavensko nakladno D. D. Obnova. 1936. Str. 418. Cena 100.

Do nedavnega je izdajala založba Obnova kasacijske odločbe Stola sedmorice, založba Themis pa one Stola odd. B. Prireditelji prejšnjih zbirk so se združili in nameravajo izdajati v bodoče skupne zbirke odločb obeh oddelkov kasacijskega sodišča. Upajmo, da je to početek, četudi le skromen, da se bo upoštevala ali vsaj začela upoštevati praksa posameznih kasacijskih oddelkov tudi po drugih. Zbirka sama sicer ne prinaša odločb iz že zenačenega prava, kajti odločbe so izšle v letih 1928 do 1932, vendar so po večini iz takih pravnih materij, katerih pravo je bilo obema pravnima področjima več ali manj enako ali pa je postalo tako sedaj, n. pr. grajsansko pravno pravo. Izmed priobčenih odločb jih je izrekel 160 Stol sedmorice, ostale odd. B. Med zadnjimi pa najdemo samo 23 takih, ki so iz območja ljubljanskega apelacijskega sodišča. Ako sta prireditelja pri tem upoštevala, da imamo tudi zbirko odločb Slovenskega Pravnika, potem je stvar v redu. Želimo, da bi skoro bila obdelana judikatura naših kasacijskih oddelkov v kaki priročni izdaji zakonov, kajti le s tem ji moremo zagotoviti tudi uporabo po nižjih sodiščih. Knjiga sama ima štiri pregledne registre, kar bo nje uporabljanje vsekakor močno olajševalo.

Dr. R. Sajovic.

Advokatske nagrade po novoj advokatskoj tarifi sa 20 tablica. Zbirka zakona i Uredaba „Pravnog Života“. Beograd. 1936. Str. 71.

Dr. Dolenc Metod: Pravna zgodovina za slovensko ozemlje. Akademski založba. Ljubljana. 1936. Str. XV—558.

Dr. Goršič Franja: O pocepanosti sudske prakse. Poseben odtis iz Pravosudja, Beograd, 1935 št. 11 in 15.

Dr. Goršič Franja: Za što skorije stavljanje na snagu Zakona o izvršenju i obezbedjenju. Poseben odtis iz Braniča, Beograd, 1935, št. 9.

Dr. Korošec Viktor: Zgodovina in sistem rimskega zasebnega prava. Prvi zvezek, 1. snopič: Splošni nauki, viri, osebno in stvarno pravo. Družba sv. Mohorja. Celje. 1936. Str. VIII—265.

Dr. Pirkmajer Otmar: Naš problem upravne decentralizacije. Ponnatis iz Misel in delo, Ljubljana, 1936, str. 21.

Pollak Rudolf: Ein Beitrag zur jugoslawischen Zivilprozessordnung. Poseben odtis iz Spomenice Mauroviću, Beograd, 1936, str. 49.

Dr. Stare Egon: Naši gospodarski odnošaji s Českoslovaško. Ponnatis iz Trgovskega lista, Ljubljana, 1936. Str. 43.

Staub's Kommentar zum Allgemeinen Deutschen Handelsgesetzbuch. Ausgabe für Österreich. I. Band. 13. Lieferung. Čl. 207—208. Dunaj. Manz. 1936. Str. 769—832.

Dr. Steska Henrik: Upravni postopek. Blasnika nasl. Ljubljana. 1936. Str. 112.

Dr. Šečerov Slavko: Problemi svetske i naše privrede. Geca Kon. Beograd. 1936. Str. IX—200.

Dr. Škerlj Milan: Ženevske menične konvencije. Ljubljana. 1936. Str. 34.

Dr. Štajgr Frant.: Nástin prednášok z civilného procesného práva. I. Subjekti pokračovania. Pravnik. Bratislava. 1936. Str. 272.

Timoškin Vladimir: Revizija i priziv po t. 4 i 5 § 336 k. p. Sarajevo. 1936. Str. 23.

Dr. Urbanc Anton: Advokatska tarifa. Advokatska komora v Ljubljani. Ljubljana. 1936. Str. 44.

Dr. Zuglia Srečko: Gradjansko procesno pravo. Gradjanski parnični postupak s naukom o uredjenju i nadležnosti sudskih vlasti. Geca Kon a. d. Beograd. 1936. Str. XIV—860.

Članki in razprave v pravniških časopisih. Arhiv XLIX, št. 1: Tasić Dj.: Makiaveli g. Slobodana Jovanovića u svetlosti njegove teorije o državi. Škerlj M.: Rezerve u ženevskim konvencijama o menici i o čeku. Vašić P.: Standarizacija u službi kontrole proizvodnje. Kulaš J.: Dolus i culpa u našem Kz. Hadži-Popović A.: Jedan slučaj indigniteta nepredviđen u Gradjanskom zak. Pržić I.: Primena Danciškog ustava pred Stalnim sudom međunarodne pravde. Mirković M.: Organizacija privrede i administrativna organizacija zemlje. Džendić V.: Kad se ima smatrati da prestaje služba državnog službenika koji je pozvan na odsluženje obaveznog kadrovskog roka. — **Arhiv XLIX, št. 2:** Arandjelović D.: Pre trideset godina. Del Vecchio Dj.: Homo juridicus i nedovoljnost prava kao životnog pravila. Škerlj M.: Rezerve u ženevskim konvencijama o menici i o čeku. Petković I.: Ekzekvatura italijanskih presuda. Prodanović D.: Stavljanje pod sud i optužnica po Zakonu o štampi. Živadinović S.: O propisima Srp. gradj. zak. koji određuje nasledna prava dece pozakonjene milošću vladaoa. Pavlović T.: Izmena teksta meničnog blanketa. Ivanović M.: Jedan upravní spor pred gradjanskim sudom. — **Branič št. 1:** Tauber L.: Krivičnopravna odgovornost organa novčanih zavoda pod zaštitom. Čulić R.: O nedopustivosti pripremnih podnesaka u gradjanskim parnicama posle početka usmene sporne rasprave. Knežević D.: Obaveza svedočenja u gradjanskim parnicama. Koštunica J.: Vansudsko otkazivanje porabnih ugovora. Čosić F.: Pravo zadržanja parničnih troškova dosudjenih stranci od protivne stranke. Tucaković M.: Problem zakonske i pravne analogije. — **Branič št. 2:** Marković C.: Predosnova gradjanskog zakonika. Blagojević B.: Moral i obligacije. Živković R.: Problem akcesorne prirode saučešća. Tucaković M.: Problem zakonske i pravne analogije. — **Mjesečnik št. 1:** Tomašić D.: Plemenska kultura i njeni današnji ostaci. Mudrovčić J.: Osnov za ulaganje u činovniški fond. Timoškin V.: Kolizija zakona. Schwarz V.: Kako treba da se tumači i primjenjuje odredba § 89 Kz.? Brajša S.: Da li je za višak tražbine nakon poravnjanja van stečaja potrebna tužba? Muha M.: Značenje § 6 Grpp. s obzirom na propise §§ 47 I. i 48 st. 1 Grpp. — **Mjesečnik št. 2:** Tomašić D.: Plemenska kultura i njeni današnji ostaci. Rucner J.: Pravni život hrvatskoga Zagorja. Sokolić M.: Potreba zakona o moratoriju i valorizaciji. Kalinkov I.: Kada se može donijeti osudjujuća presuda radi prestupa pijanstva iz § 166 Kz.: Veček E.: Pravo na naknadu troškova liječnika, koji su državni i samoupravni činovnici prema § 316 odj. IV Kz. Golubović M.: Nekoliko pitanja, tiućih se novčanih zavoda pod zaštitom. Gjurković M.: Može li šumski akordant biti poslodavac u smislu § 18 zak. o osig. radn. Steinmetz I.: Pogrešna sudska praksa. — **Policija št. 1—2:** Čubinski M.: Povodom šestdesetogodišnjice dr. Metoda Dolenca, prof. Univerziteta. Popović M.: Komunistička akcija u nas. Goršić F.: Oko pravnog osnova naših političkih konfinacija. Kulaš J.: Lišenje života uz pristanak i navadjanje na samoubistvo. Stokić Lj.: Legalizacija pobačaja. Ocokoljić N.: Projekt zakona o istupima. Franić A.: Da li je sreski načelnik dužan da sprovede sudske osudjeno lice iz sudskeg istražnog zatvora u kazneni zavod po nalogu suda? Mitić P.: Mogu li se prihodi javno-beležniške kancelarije staviti pod sudsku zabranu (sekvestar)? Marinković B.: Otkup zemlje od otселjenih čivčija ili drugih obradivača. Hadžić H.: O administrativno-pravnom procesu uopšte. Zupan M.: Još o kaznenim odredbama. — **Policija št. 3—4:** Djisalović R.: Najmanja mera kazni lišenja slobode prema krivičnom zakoniku od 1929 god. Kecojević S.:

Istražni zatvor. Petrović B.: Odgovornost krivca saučesnika prema vojn. Kz. Popović J.: Utaja ili prevara, ili građanska obaveza. Hadžić H.: O administrativno-pravnom procesu uopšte. Milojković M.: Kome isplatiti naknadu štete za seoske i opštinske šume. — **Pravna misao št. 1:** Djordjević J.: Evolucija u društvenim naukama. Dukanać Lj.: Opravdanje porezivanja. Todorović D.: Korporativizam (doktrina socialnih katolika). Petrović B.: Socialni uzroci kriminaliteta. — **Pravna misao št. 2:** Tasić Dj.: Refleksije o pravnim izvorima. Popović N.: Vrednost medjunarodnih ugovora u svetlu italijansko-abisinskog sukoba. Kulaš J.: Komentar § 169 Kz. — **Pravni pregled št. 1:** Ukaz o amnistiji. Lalošević S.: Naknada štete po krivičnom delu za povredjenu čast. Savić V.: Formalne potrepštine zemljišnoknjižne molbe. — **Pravni pregled št. 2:** Maglić C.: Bolnica zaklade Števana Semzō u Somboru. Galkanović Z.: O troškovima sudskog izvršitelja. L. S.: Rok za podnošenje utoka u ovršnim stvarima. Ivanišević N.: Razlika između izvidjaja i istrage. — **Pravosudje št. 11—12:** Ignjatović N.: O parničnim troškovima. Goršić Fl.: O pocepanosti sudske prakse. Branković S.: Rekurzni trošak. Stanojević D.: O pripremnim podnescima u grad. postupku. Steinmetz I.: Nekoliko primjedaba i predloga ka predosnovi grad. zakonika. Branković S.: Uskraćenje svedočenja. Vuković I.: Načelo materijalne istine i ustanova profesionalne (pozivne) tajne u kriv. sud. postupku. Stanoš I.: O ovjerovljenju u Sov. Rusiji. Glagojević V.: Izvori prava. Vajić P.: Djoka Nestorović. — **Pravosudje št. 1:** Čimić E.: Mjenica i zastarjelost. Marković Č.: Predosnova za Grad. zakonik. Čulinović F.: Uredba o zaštiti zemljoradnika. Berdović V.: Posledice propuštanja mjenične prezentacije. Vlajković B.: Ortakluk nije pravno lice. Branković S.: Uskraćenje svedočenja. Petković V.: Proširenje tužbe iz § 115 Grpp. Perović N.: O paušalnom iznosu. — **Pravosudje št. 2:** Čimić E.: Nullum crimen sine poena. Šalovac: O pravnim lekovima po Kp. Čulinović F.: Uredba o zaštiti zemljoradnika. Branković S.: Pravo na dosudjeni trošak. Steinmetz I.: I opet „pogriješke u našim zakonima“. Hadži-Popović A.: Usvojenje po Vp. Solovjev M.: Specijalizacija sudijskog rada. Žitvaj E.: Položaj javnih beležnika stavljenih na raspoloženje. Timoškin i Baruch: Savremeni ruski kriv. Kodeks.

Razne vesti.

XLVI. redna glavna skupščina društva „Pravnika“ se je vršila dne 30. I. 1935 v ljubljanski pravosodni palači. Predsednik dr. jur. et hc. Dolenc je ob 18. uri otvoril skupščino, konstatiral sklepčnost in pozdravil vse navzoče. V svojem govoru se je spominjal predvsem pokojnih članov, ki so umrli v preteklem letu in je pri tem v prvi vrsti našteval velike zasluge pok. dvor. svet. Bežka in dr. Tekavčiča. Zbovalci so spomin teh dveh odličnih pravnikov počastili stoje s trikratnim vzklikom „Slava“. V svojem nadaljnjem govoru je predsednik poudaril težkoče, ki jih je prizadela gospodarska kriza tudi našemu društvu, vendar je odbor v vsakem oziru nadaljeval svoje delo in skušal doseči čim večje uspehe, ter je zlasti izhajal „Slovenski Pravnik“ redno in v še povečanem obsegu; pri tem se je predsednik tudi zahvalil uredniku „Slovenskega Pravnika“ dr. Sajovicu. Nadalje je omenjal, da se je vršilo več predavanj in se je zahvalil vsem predavateljem za njihov trud. Končno je poudaril, da je naše društvo tudi v preteklem